

Joni
Pyysalo

Alaska

WSOY

Joni Pyysalo
ALASKA

Rakkauskirja

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Kiitos

Kirjastoapurahalautakunta
Suomen Kulttuurirahasto
Valtion kirjallisuustoimikunta
WSOY:n Kirjallisuussäätiö

© JONI PYYSALO JA WSOY 2016

ISBN 978-951-0-41555-9

PAINETTU EU:SSA

Mirille

*Siellä säkkiteltassamme minä ajattelin,
että ensimmäiseksi täytyisi opettaa
hävittämään juuri viha.*

TOIVO PEKKANEN: *Lapsuuteni*

I

*Lumista erämaata halkova tie, korkeiksi aurattujen kinos-
ten välissä etenevä maastoauto, tummanvihreä havumetsä.
Ei ruhojen siirtämiseen tarkoitettu paikallisten metsästäjien
lava-auto, vaan viidelle hengelle rekisteröity, turvallinen, pai-
nava vuokra-auto, jolla voi törmätä hirveen ja selvitä hen-
gissä. Korkea ajoneuvo, jonka ohjaamosta voi pelkäämättä
katsella karhuja, etenee uudella mantereella kolme vuosi-
kymmentä sitten. Matkapuhelin on keksitty, mutta verkko
on vasta kokeilussa Pohjoismaissa ja Saudi-Arabiassa. Vii-
meinen ensimmäisen sukupolven Block 1 -satelliitti kiertää
maata, mutta gps-paikannus on varattu sotilaskäyttöön.
Mennyt aika, jolloin saatettiin olla puhumatta puhelimeen
vuorokausia, jolloin joka asiaa ei voitu tarkistaa koska ta-
hansa, jolloin piti oppia odottamaan.*

*Lintuperspektiivistä auton panssarinharmaa katto hei-
jastaa pilvistyvää taivasta, pian tulevaa uutta lunta. Paris-
kunta, mies ratissa, mihin he ovat ajamassa, miksi oikai-
sevat pikkutietä, jolla ainoat vastaantulijat ovat eläimet ja
autiotalat.*

Mitä he etsivät? Mitä he pakenevat?

Kysymyksiä, paljon kysymyksiä, miksei ikinä vastauksia?

Ground Zero

– Milloin te olette itkenyt viimeksi?

Laite oli sammutettu, huone pimeä, kasvot näkymättömät. Sävy kertoi että lääkäri joutui toistamaan kysymyksen.

Hän oli kuullut ensimmäisellä kerralla: hän ei ymmärtänyt. Mihin kysymys liittyi, leikkikö silmälääkäri psykiatria? Hän ei halunnut puhua yksityisasioista.

Oireet olivat alkaneet muutama viikko sitten. Hän ei herännyt painajaisiin, muisti harvoin unia. Viimeaikaisista hän ei muistanut kuin valkeuden, ehkä lumen vailla aavistusta mihin se liittyi. Hän ei muistanut lukeneensa, nähneensä tai kokeneensa mitään poikkeuksellista saati erityisen koskettavaa lähiaikoina. Hän ei ollut ymmärtänyt sellaista, mikä olisi kyseenalaistanut alkavan keski-ian tomtuttaman maailmankuvan. Unohdettuja muistoja ei ollut palautunut tietoisuuteen, huoletkin olivat samoja, vanhoja joille oli turta. Hän oli tutkinut mieltään löytämättä merkkejä alitajuisesta virityksestä, joka äkillisesti voisi laueta. Elämäntarina oli järjestyksessä, kaikki tiedostettu, kohdattu ja käsitelty, mainittavaa ei ollut.

Hän muisti aamun, jona oireet alkoivat. Oma vuode, herääminen kuten aina, mutta silmät vuotivat, kyynelnes-tettä oli valunut korvien taakse, posket ja kaula olivat tah-

meat, tyynyliina märkä. Hän vetäisi yöpöydällä olevasta pahvilaatikosta paperiliinan ja ajatteli, ettei vielääkään tien-
nyt kutsutaanko sellaista kasvopaperiksi vai nenäliinaksi. Hän painoi silmäkulmaan paperin ja odotti luomet kiinni. Hän kokeili lämmintä suihkua. Hän laittoi silmien päälle pyyhkeen, jonka sisällä oli jääpalapussi.

Silmät vuotivat edelleen. Hän mietti, mihin ruumiissa mahtui niin paljon suolavettä, häiritsikö vuoto elintoimin-
toja ja kostaui myöhemmin. Hän harkitsi kyyneleen kes-
kitilavuuden laskemista.

Vuoto väheni muttei lakannut. Valaistusolosuhteiden
ja sisä- tai ulkoilman muutoksilla ei ollut eroa, paitsi kova
tuuli kuivatti silmiä. Hänellä ei ollut allergioita, asuinolo-
suhteet olivat entisellään, ilmastointi toimi. Oireet selittä-
vää nimittäjää ei ollut.

Se ei mennyt ohi.

Hän odotti.

Miksei hän varannut lääkäriaikaa heti, mitä hän pel-
käsi?

Hän päätti selvittää vaihtoehdot.

Sjögrenin oireyhtymästä puuttui vähenevä syljeneritys,
kyynelrauhanen tai kyynelpussin tulehduksesta kipu. Sel-
kein diagnoosi oli kyynelteiden ahtauma, hoito silmätipat,
pahimmillaan pikku leikkaus. Vastaanottoaikaa ei olisi tar-
vinnut varata, jollei reseptin kirjoittamiseen olisi tarvittu
lääkäreitä. Asiat piti saada päätökseen, tämä ensin.

Hän halusi mahdollisimman nopeasti töihin, neuvotte-
lut olivat kesken. Oli säästyttävä ylimääräiseltä huomiolta,
turhilta kysymyksiltä, epävarmuutta tai heikkoutta ei saa-
nut näyttää, sairaudesta puhumatta. Oireet olivat kivutto-

mat, mutta kiusalliset, hän ei halunnut joutua tuijotetuksi, selittelemään ettei itkenyt. Että silmät vuotivat itsekseen ja hän oli jo varannut lääkärin. Että ei hän ollut surullinen, kukaan ei ollut kuollut.

Hän oli aina ollut surullinen, se oli osa häntä, melankolia, sukurasitespleen, romantiikan mi ikävyyys. Hän piti sitä kurissa itseironialla ja sarkasmilla. Hän ei muistanut milloin oli tullut tietoiseksi surusta. Oliko hän ollut surullinen lapsena, piti kysyä vanhemmilta. Vanhemmilla ei pitänyt käydä. Paradoksi. Kaikki piti muistaa itse. Ehkä hän soittaisi, kun olisi muutakin asiaa.

Hän ei muistanut ensimmäistä aistimusta tai havaintoaan, vaikka jotkut väittivät muistavansa. Hän ei muistanut milloin oli itkenyt viimeksi. Todennäköisimmin isoisän hautajaisissa muutama vuosi sitten. Hänen mieleensä tilaisuudesta jäi alttarin yläpuolella olevan lasimaalauksen risti, joka koostui kolmestatoista kertaa seitsemästä ruudusta. Oliko kristinuskon suhdeluku 13:7, ja mitä kaavalla laskettiin? Hän ei itkenyt ja oli ajatellut, ettei enää osannut. Hän ei tiennyt, yrittikö sulkea kaiken mielestään. Läheisen kuolema oli raskas kokemus, mistä kertoi muistojen vähyyys. Silti se ei tuntunut samalta kuin ennen. Hän ajatteli että voimakkaat, kirkkaat kokemukset olivat yhä harvemmassa. Että kyse oli alistumisesta, väsymisestä ja vanheneemisesta, kauniimmin muotoiltuna ymmärryksen lisääntymisestä, elämän luonteen hyväksymisestä ja kypsymisestä. Seremonian jälkeen oli voileipäkakkua ja puheita. Papin ulkonäköä hän ei muistanut, ei edes sukupuolta. Viimeisten tervehdysten aikana soitettun urkumusiikin hän pystyi palauttamaan mieleen: surukäytönsyömä, klassinen, keski-

luokkaista ihmistä koskettava sävellys, jota ei ollut kulu-
tettu vielä puhki mainoksissa ja jota oli väitetty varastetuksi
vähemmän tunnetulta säveltäjältä.

Milloin te olette itkenyt viimeksi?

Ajatukset harhailivat. Hän oli ollut niin kauan puhu-
matta, ettei tiennyt tarvitsiko enää vastata. Hän ei ollut
varma, pitikö lääkäriille olla rehellinen, vai sepittääkö jo-
tain, josta kävi ilmi päinvastainen kuin minkä tämä itses-
tään selvästi halusi kuulla. Että hän ei ollut masentunut,
stressaantunut, henkisessä kriisissä eikä luhistumassa. Että
hän ei itkenyt katsoessaan Madison Countyn silloista ker-
tovaa elokuvaa. Että hän oli mahdollisesti menettänyt ky-
vyn itkeä, eikä kaivannut sitä. Että hänestä ei ehkä vain löy-
tynyt uusia kipupisteitä.

Hän ajatteli, että syntymä oli täydellinen rikos: ei mur-
haajaa, motiivia, ketään ei tarvinnut tappaa, mutta kaikki
kuolivat. Jokainen tiesi loppuratkaisun, mutta ei voinut
päättää oliko tarina tragedia, komedia vai molempia.

Hän ei kertoisi lääkäriille neuvotteluista, suunnitelmasta
jolla paeta merkityksiä etsivästä pikkuporvarillisuudesta
merkityksettömään, suurempaan itsenäisyyteen, mutta to-
dennäköisesti vähempään vapauteen. Hän ei sanoisi ym-
märtäneensä, että virheiden toistamisen välttämisestä ei ol-
lut elämänkompassiksi.

Hän oli luetellut näkötestitaulun kirjaimia, silmänpaine
oli mitattu ja silmät katsottu biomikroskoopilla.

Valot palasivat, häikäisi, lääkäri katsoi silmiin ilman
mittalaitetta.

Valkoisen takin kauluksessa oli pinssi, jossa käärme
kiersi Aspleioksen sauvan sijaan viikatetta.

Lääkäri kääntyi näytölle ja alkoi rastittaa lähetteen ruutuja. Toistakymmentä isolla kirjaimella alkavaa, väliviivan erottamaa moniosaista kirjanyhdistelmää, joiden merkitystä hän ei osannut päätellä. Hän ajatteli että näytöllä olevat nimi ja sosiaaliturvatunnus olivat ilmaisia, syntymäoikeudet, joita kukaan ei voinut viedä. Lääkäri kehotti varaamaan uuden ajan gonioskopiaan, etukammiokulman tähystykseen, selosti miten lääke otetaan ja ojensi reseptin ja lähetteen.

Silmiä kuivattavat tipat, paradoksien loputtomuus.

Hän ei kätellyt eikä puhunut ja lähti ovelle.

– Te itkette juuri nyt.

Agentti 000

Puistossa seisoo jalustalla kansallisalkoholistin patsas. Kahvila josta sitä voi katsella, on nimetty maailmankuulun naistenvihaajan mukaan. Kumpikin kirjailija, mies ja kuollut.

Ontuva leijona, valurautakolmijalka jolla tassut, marmorilevyä ympäröivä messinkihela, samanlainen pöytä kuin missä tahansa Euroopassa. Todiste kahvilakulttuurin yrityksestä levitä niin pohjoiseen, että kävelykatukiveyksen alla on sulatusjärjestelmä talvia varten.

Kevät, pöytiä on kannettu ulos, siihen tarvitaan lupa, josta maksetaan kuukausittain. Ulkomaalaiset ihmettelivät kahvia, jota maassa kutsutaan tavalliseksi, vuosisataisen köyhyyden, kahvinkorvikkeen, pula-aikojen ja elintarvikesäännöstelyjen muokkaamaa paahtoa. Hän ei juo sitä, se ei ole tavallista, hän muistaa hetken, jona se alkoi maistua vieraalta. Kuin olisi astunut hiukan sivuun itsestä, varoittamaton pienoisvalaistuminen, yksi monista, joka lisäsi painoa kysymykselle kuka hän oli, kuka minä olen.

Kauluspaita, esiliina ja rusetti, tarjoilija jolta hän tilaa espresson. Hän kaivaa käsilaukusta muistivihon ja avaa puhtaan aukeaman, hän on käyttänyt samaa kynää kaksitoista vuotta. Hän on ostanut kaksi samanlaista, toisen va-

ralle. Se odottaa avaamattomana pakkauksessa. Kynä ei ole, muistot ovat kadonneet, vuotavat mielestä. Hukkuvatko ennen kuin saavuttavat tietoisuuden vai jäävätkö syntymättä, hän ei tiedä. Hän maksaa kahvin ja vaihtorahat laadotaan kuitille.

Hän on miettinyt, voiko muistottomuus painaa muistoja enemmän, se että menneisyyttä ei ole, vain sen muistoesineitä, hänelle yksilöllisiä käsilaukku jonka nahasta ei tiedä, krokotiilia vai jäljitelmää. Makuuhuoneen divaani, jonka hän on päällystytännyt uudelleen. Hopealeimattu simpukanmuotoinen puuterirasia, jonka auki helähtämisen hän kuuntelee joka kerran. Sisäkannen peili on uusittu, hän tarkistaa siitä huulipunaa.

Hän pitää luetteloiden kirjoittamisesta. Käsien kirjoittaminen saa asiat tuntumaan todellisemmilta, yhdistää aivopuoliskot, muuttaa aivoja, hän on lukenut neuroplastisuudesta. Hän ei tiedä miksi ajattelee äkkiä Aistien valtakuntaa, mutta aloittaa:

Porkkana. Kesäkurpitsa. Kurkku. Palsternakka. Pieni munakoiso. Lehtiselleri, juuripää. Keskikokoinen maissintähkä. Vaalea parsas. Kapea bataatti. Banaani. Keitetty kananmuna, kuorimaton. Salami.

Luettelot, hyllyrivejä mielen varastossa, hän nostaa niille asioita pois tieltä. Hän etsii järjestystä, kulkuväylää, reittiä lattian halki, vastauksia tai edes tilaa, joka ei täyty kysymyksistä. Hän ei tiedä, löytääkö mitään tieltä nostetun alta tai periltä. Hän ei toivo turhaan, hän tietää, että toivo on vitsaus, kuten kirjoitti kolmas kuollut, mies ja kirjailija.

Hän ei lähde kotoa ilman muistikirjaa. Hän merkitsee aina päivämäärän lisäksi kellonajan. Tajunnanvirtapäiväkirja, mikä tulee itsestään mieleen, mikä on havaintojen, aistimusten, ajatusten ja käytännön asioiden taustalla. Mitä hän ei muista? Miksi hän ei muista, siksi kirjoittaa. Hän ei tiedä, piirtyykö merkinnöistä abstrakti kartta, ja voiko se valmistua. Hän ei tiedä mitä muutakaan tehdä.

Pallovispilä. Hunajalusikka. Huhmare, kiveä. Sitruspuserin, moderni. Survin, puinen. Talouspaperiteline, marmoria, seisova malli. Piirakkakaulin.

Hän etsii määritelmää, muotoa tunteelle, josta on yhä tietoisempi: jotain puuttuu, vaikka kaiken pitäisi olla joka hetkessä, tässä. Jotain perustavaa, ratkaisevaa on jäänyt ymmärtämättä. On tapahtunut sellaista, mitä hän ei käsitä, mistä ei saa otetta. Tunnetta ei saa enää mielestä, ja hän tuntee olevansa kahdessa paikassa, tapahtuvassa ja sen ku-lississa. Hän on jo tottunut siihen, eikä pelkää enää.

Häntä on alkanut vaivata, että käsiala näyttää opitulta, vieraalta, eikä omalta, miten se on mahdollista. Hän har-kitsee kirjoittamista toisella kädellä, jos se korjaisi asian.

Hän katsoo suojatielle eikä mahda sille, että isän har-teilla keikkuva poika tuo mieleen sanat vyöhyke, aurinko ja irtopää. Isän luonnonvalkoisen puuvillaneuleen olkapäällä ja rinnuksella on suklaajäätelöllä painettuja pieniä käden-jälkiä. Naisen nimettömän renkaassa on jalokiviä.

Hän tunnistaa perheet, jotka kuvittelevat itsensä onnel-lisiksi. Hän ei usko että on muunlaista onnellisuutta.

Mies pysähtyy pöydän kohdalla ja tervehtii.

Hän nostaa katseen ja hymyilee.

Mies punastuu ja jatkaa matkaa niin että poika on kellahtaa harteilta. Vaimo joka on odottanut, että hänet esiteltäisiin, näyttää hämmentyneeltä kiirehtiessä miehen perään.

Uutistenlukijasyndrooma. Aivot pitävät toistuvasti nähtyjä kasvoja tuttuina, erottamatta kuvaruutua luonnosta, tervehtiminen on vaistomaista.

Hän tietää mitä tapahtuu seuraavaksi.

Tämä on hänen elämänsä erityistuntemerkki, elävä muisto menneisyydestä, jolle hän osaa hymyillä.

Nainen pysäyttää miehen kadunkulmassa, hän on keskittyvinään muistiinpanoihin, poika nostetaan alas.

Nainen pitää poikaa kädestä tavalla, joka kertoo, kuka on äiti. Miehen selkä on kahvilaan päin. Vaimon kasvoilta voi lukea kysymyksen, kuka oli tuo nainen. Vaimo tietää jo, senkin näkee.

Joskus hän haluaisi kuulla mitä miehet selittävät, ja uskaltavatko olla rehellisiä. Hän ei näe muita seurauksia kuin että mies joutuu nielemään ylpeytensä, mikä harvoin on pahasta. Vaimo ei jätä käyttämättä tilaisuutta miehen haastamiseen. Nainen on aina nainen, mutta tuleeko miehestä koskaan miestä. Yksinäiset ihmiset puhuvat paljon, sanoo Godard.

Kun mies on lakannut elehtimästä, vaimo katsoo tätä silmiin, ei sano mitään, lähtee ja vetää pojan mukaansa. Mies kiirehtii perään, mutta vilkaisee vielä kahvilan suuntaan. Hän ei osaa sanoa, mitä mies ajattelee silloin, mitä vaimo miehestä kohtauksen jälkeen. Tai näyttääkö oma elämä yhtä ennakoitavalta jos sitä katsoo ulkopuolelta, vai

onko tämä vain sitä, että on nähnyt saman monesti aiemmin.

Urheiluvälineet ja työkalut: golfpallo, tennispallo, baseball ja krikettimailan, kendomiekan, vasaran, ruuvitaltan ja pikku-kirveen kahvat ja varret.

Hän muistaa koomiset teemajaksot, lavastukset, asut ja repliikit. Nuoruuden, jossa ei ollut rahapulaa. Mitään ei jäänyt kokematta, muttei myöskään säästöön.

Hän ei muista halusiko kapinoida, näyttää ettei pelännyt, välittänyt mistään, rikkoa entisen elämän päätyäkseen tähän, missä ei enää tiedä missä on. Hän ei ole varma, halusiko rahaa vai vain tehdä mitä haluaa, oliko itsetuhoinen vai suojeliko itseään turtumiselta, nahistumiselta, elämään nukahtamiselta. Hän ei osaa vastata, onko tullut riippuvaiseksi yhä vahvempien kokemusten ja tunteiden etsimisestä.

Tunsin olevani hereillä, käsitin mitä on ainutkertaisuus, käsillä oleva. Tein paljon sellaista mistä en pitänyt, kuten kaikki. Ja aloin pitää sellaisesta, josta en kuvitellut pitäväni. Olin valinnut työni, itse, en ollut uhri. En syyttänyt ketään, käyttänyt enempiä hyväksi kuin tulini käytetyksi. En tuntenut vihaa, hallitsin itseäni, olin elossa, minä. Halusin korkeilla, menettää viattomuuden, vaikken tiennyt, ettei sitä saa takaisin. Sen hinnan maksoin, mutten uskonut ammatin muuttaneen maailmankuvaani kyynisemmäksi.

Kuriositeetteja: poliisipamppu, vanhan paloletkun suutin, messingintuoksu joka tallentui mieleen, lasiveistos, nykytai-

detta, keramiikkatyö, ei-esittävä, sähköhammasharja, kynttilä, helminauha, suippo afrikkalaisnaamio.

Osasin kuvitella millä traumoilla psykologi selittäisi käytökseni, itsetuntovaikeuksia, mielenterveysongelmia, defenssimekanismeja, sosiopatiaa, elämyshakuisuutta. En ollut naiivi. Yritin tuntea itseni, hyväksyä enkä tuomita. Uskalsin katsoa silmiin vanhempiani, jotka eivät hyväksyneet elämääni. Isä ei koskaan antanut anteeksi mitä hänen pikku tytölleen tapahtui. Niin kuin olisin murhannut sen ja silti elossa, elävä kuollut. Monen vuoden jälkeen hän suostuu joskus edes puhumaan minulle, muttei mistään mikä muistuttaa ammatistani.

Mies, ruma, irvistävä, vinosuinen. Mies, huonohampainen, pahanhajuinen hengitys. Mies, ylipainoinen. Mies, huonoitsetuntoinen. Mies, yksinkertainen. Mies, lihaksikas. Mies, kaunis, viaton, nuori. Mies, ujo. Mies, laajentuneet pupillit, amfetamiiniriippuvainen. Mies, jolla timanttihammas. Mies, jonka rintaan oli tatuoitu Äiti. Mies, musta. Kaksi miestä, kolme miestä. Mies joka änkytti. Mies jonka silmistä näki, että hän ymmärsi. Mies jonka kanssa menimme suihkuun kuvausten jälkeen ja pesimme toisemme. Mies, joka kuvitteli olevansa vahva. Mies joka oli eksynyt. Mies joka ei nähnyt toivoa.

Oli myös naisia. Monia joita ajattelin hyvällä. Monia joita en unohtanut, vaikken tavannut enää. On naisia, jotka haavat minua, vaikkemme olleet tavanneet. Naisia, jotka tietävät mitä ajattelen ja mitä en tiedä ajattelevani. On nai-

sia, jotka lähettivät tappouhkauksia, soittivat yöllä ja sanoivat minun pilanneen heidän miehensä, avioliittonsa, elämänsä ja haaveensa, viattomia naisia. Naisia, jotka väittivät minun vihaavan itseäni, alentavan sukupuoltani. Naisia, jotka kirjoittavat vihaavansa kaikkea mitä edustan. Naisia, jotka huorittelevat, naisia jotka haluavat pelastaa. Naisia, jotka syyttävät minun tekevän pahaa kaikille naisille, mutta eivät tee hyvää muille tai itselleen.

Joka kolmannella brittiprostituoidulla on akateeminen loppututkinto. Minullakin on, mutta en myynyt itseäni, näyttelin ja sain korvauksen, kaikista ei ole siihen. Teeskennellä ei tarvinnut, osasin, opettelini ja annoin itseni nauttia. Koin sellaista, etten voinut katsoa ihmisiä silmiin näkemättä mitä ilman he jäivät koko elämänsä. Milaista oli, kun ei ollut hetkeäkään tuntenut elävänsä. Olin vailla syyllisyyttä, niin vapaa. En hävennyt seksuaalisuuttani, etsin rajoja ja opin pitämään mukavuusalueajattelua ylellisyysongelmana. En kokenut pornon esineellistävän, minkä tahansa kuvauksen kohde muuttuu objektiksi, vääristyy jo kuvatuksi tulemisesta. Inhimillisyys ja objektiivisuus ovat ehkä toisensa pois sulkevia asioita. Mieli ja ruumis ovat minun, en yrittänyt parantaa maailmaa enkä piitannut moralismista. Katsominenkin tapahtuu omalla vastuulla.

Hän lukee luettelon läpi, ei keksi lisättävää, pysähtyy ja miettii, selventyivätkö ajatukset. Hän ymmärtää, ettei voi tuntua puhdistuneelta, jollei tuntunut likaiselta. *Ei, en kadu mitään* on hänenkin laulunsa.

Kuinka vanhana minua ei enää tunnisteta? Mitä muuta olen kadottanut silloin kuin muistoni ja nuoruuteni? Olenko vaipaampi kuin nyt? Tunnenko tai hyväksynkö itseni paremmin kuin joku toinen? Kärsinkö, pidättääkö menneisyys minua? Miksi itseltä kysellään niin paljon?

Mitä minä laitan otsikoksi:

Muistinvarainen luettelo kaikesta, mitä on työnnetty sisälleni.

Loppukaneetti: *Totisesti, kaiken minkä te olette tehneet minulle, sen te toistatte seuraavalle. Ja minkä olette jättäneet tekemättä minulle, sen vielä saa joku tuta.*

Toinen loppukaneetti: *Moralisti pelkää elämää ja itseään. Minä en pelkää.*

Ja kolmas, elokuvasitaatti, absoluuttisesti: *Beats the hell out of waitressing.*

Allekirjoitus: *Nainen, kolme reikää, agentti ooo.*

Sukupuuttouhka

Dodo kasvaa noin metrin pituiseksi, enimmäispainoksi arvioidaan runsas kaksikymmentä kilogrammaa. Dodo näyttää kalkkunalta, mutta kuuluu kyyhkysiin. Nokka on valtava.

Dodo on todennäköisesti etsinyt ravintonsa hajuais-
tin eikä näköaistin varassa, mikä on linnulle poikkeuksel-
lista. Dodon kaarikäytävässä, korvassa sijaitsevassa tasa-
painoelimessä on mutka, jonka tarkoitusta ei tunneta. Do-
dolla on mutualistinen suhde tambalacoquepuun kanssa.
Dodo on puolustuskyvytön ihmistä vastaan ja syöty su-
kupuuttoon 1600-luvun puolivälissä. Dodosta on jäljellä
rekonstruktioita, hyvin säilynyt kallo ja postikorttikuvia
Lontoon luonnonhistoriallisessa museossa. Dodo on yhtä
kuin drontti, lastenkirjaclassikoiden ja Mauritiuksen vaa-
kunan lintu. Dodo on surullisen hahmon ritari, evoluution
Don Quijote, ruma, yhtä aikaa vakava ja naurettava. Dodo
ei osaa lentää.

Dodo suhtautuu skeptisesti lentäviin lauseisiin, kuten
nomen est omen, ja tietää kaiken lasten ilkeydestä. Hän on
tietoinen harkitsemattoman nimeämisen seurauksista jäl-
keläisen selviytymiskamppailussa. Hän ymmärtää, että eri-
koiset vanhemmat valikoivat erikoisia nimiä, jotta lapsis-

Tunteita ei voi käskeä. Tunteisiin ei voi luottaa: ainoastaan niihin voi luottaa. Kaikki on järjetöntä. Rakkaus on ainoa, missä on järkeä: rakkaudessa ei ole järkeä.

Joni Pyysalon esikoisromaani kysyy »Tarvitseeko nähdä, kunhan rakkaus vain on sokea?»

Alaska on tiheää proosaa, joka vie lukijan äärimmäisten tunteiden pyörremyrskyn silmään.

»Todella hyvä kirja
kaikesta tästä missä me olemme.
Ihan muuta kuin aikoihin.»

TUOMAS KYRÖ